

маніпуляцій та розроблення рекомендацій щодо етичної комунікації в умовах гібридної війни.

Список використаних джерел:

1. Goffman E. Frame Analysis: An Essay on the Organization of Experience. New York: Harper & Row, 1974. 586 p.
2. Тишко О. В., Коцюк Л. М. Лінгвістичний аналіз поняття фрейму. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія»*. Серія «Філологічна». Острог, 2009. Вип. 11. С. 391–399.
3. Doroshenko L., Lukito J. Trollfare: Russia's disinformation campaign during military conflict in Ukraine. *International Journal of Communication*, 2021. URL : <https://ijoc.org/index.php/ijoc/article/view/16895>.
4. Kuang J. & Bicchieri C. How language framing shapes the perception of social norms. 2024. URL : <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/39298863/>.

УКРАЇНСЬКА ПУНКТУАЦІЯ В НАУКОВОМУ ДОРОБКУ ПРОФЕСОРА НІНИ ГУЙВАНЮК

Наталія Шатілова

*кандидат філологічних наук, доцент,
асистент кафедри сучасної української мови,
Чернівецький національний університет
імені Юрія Федьковича,
E-mail: n.shatilova@chnu.edu.ua*

Професор Ніна Гуйванюк належить до величної когорти тих українських учених, ім'я яких знають і шанують не лише в Україні, а й на теренах усього слов'янського науково-педагогічного простору. Вона здобула незаперечний фаховий авторитет у царині українського синтаксису, діалектології, лінгвостилістики та лінгводидактики. Цьогоріч виповнюється 75 років з дня її народження, тож маємо нагоду в цей ювілейний рік віддати заслужену шану знаній професорці Чернівецького університету.

Із-поміж тих мовознавчих проблем, що перебували в колі науково-дослідницьких зацікавлень Н. В. Гуйванюк, відзначимо пильну увагу до правописних тенденцій української мови, зокрема дослідження особливостей її пунктуаційної системи. Прикметно, що успішно поєднуючи науково-педагогічну діяльність з культурно-громадською, Ніна Василівна як завідувач кафедри сучасної української мови Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича «входила до складу Української національної комісії з питань правопису, що її утворено за Постановою Кабінету Міністрів України № 198 від 19.02.2002 р.» [4, с. 31], де заповзятю працювала над виробленням науково обґрунтованих пропозиції щодо доцільних змін у чинному правописному кодексі, у т.ч. й тих, що стосуються уживання розділових знаків.

У творчому доробку професора Ніни Гуйванюк наукові праці з пунктуації української мови займають непересічне місце. На науковій конференції з проблем сучасного українського правопису і термінології (з нагоди 70-річчя першої Всеукраїнської правописної конференції у Харкові 1927 р.) вона виступила з доповіддю «*Нове в українській пунктуації*» (Київ, 1997 р.), тези якої опублікувала в збірнику матеріалів конференції. Подальше студювання пунктуації Ніна Василівна плідно провадила вже як член Української національної комісії з питань правопису, публікуючи низку наукових розвідок: статтю «*Історична змінність пунктуації та зміни в українській пунктуації*» в збірнику наукових праць пам'яті Кирила Галаса «Сучасні проблеми мовознавства та літературознавства» (Ужгород, 2002 р.); статтю «*Інноваційні процеси в сучасній українській пунктуації*» в збірнику матеріалів розширеного засідання координаційної ради «Українська мова» під назвою «Проблеми унормування української мови» (Київ–Херсон, 2003); статтю «*Українська пунктуація: правописна традиція і сучасна мовна практика*» у матеріалах II Міжнародної наукової конференції «Лексико-граматичні інновації в сучасних слов'янських мовах» (Дніпропетровськ, 2005 р.); статтю «*Новітні тенденції і проблеми авторської пунктуації (на матеріалі поезії Емми Андієвської)*» у закордонному збірнику «*Studia Ruthenica Cracoviensia 5: Ukraina Irredenta. Literatura i język Ukrainy XX wieku*» (Краків, 2011 р.).

В одноосібній монографії «Слово – речення – текст» (2009 р.), у якій Ніна Гуйванюк опублікувала свої «міркування з приводу найактуальніших і не до кінця з'ясованих проблем в українській лінгвістиці» [1, с. 16], виокремлено розділ «*Пунктуація і смисл*». До нього увійшли чотири підрозділи, укладені на основі попередніх багаторічних наукових спостережень, як-от: «Історична змінність пунктуації та зміни в українській пунктуації», «Новітні тенденції в українській пунктуації та проблеми авторської пунктуації», «Інноваційні процеси в сучасній українській пунктуації», «Авторська пунктуація у поезії Емми Андієвської». Окреслюючи інноваційні пунктуаційні явища, авторка констатує, що «питання динаміки української пунктуації, особливостей її функціонування на сучасному етапі, на жаль, поки що достатньо не з'ясовані, хоч актуальність таких досліджень незаперечна» [2, с. 504].

Українську пунктуацію Н. В. Гуйванюк вивчала й в об'єктиві лінгводидактики. Відзначимо насамперед навчальний посібник «*Основи пунктуації сучасної української мови*» (2002 р., у співавт.), у якому розкрито теоретичні основи пунктуації як системи розділових знаків та продукту історичного розвитку, описано принципи української пунктуації, з'ясовано типи розділових знаків та їх основне функціональне призначення, схарактеризовано поняття авторських розділових знаків як засобів вираження індивідуальності письменника. Відомості з пунктуації подано «як систему правил у послідовності опису синтаксичної структури простого, простого ускладненого і складного речень» [3, с. 2], що, на переконання авторів, сприятиме поглибленню знань здобувачів освіти із синтаксису та усвідомленому розумінню правил розташування розділових знаків. З цією метою у посібнику вміщено вправи на різні типи пунктограм для вироблення й

закріплення пунктуаційних навичок, удосконалення пунктуаційної грамотності. На окрему увагу заслуговує та частина навчального посібника, що розкриває лінгводидактичні засади вивчення пунктуації української мови в школах з румунською мовою навчання. У цьому аспекті цікавою є наукова розвідка Ніни Василівни «*Комунікативний підхід до вивчення синтаксису й пунктуації у школах України з румунською мовою навчання*», опублікована в збірнику «*Limbaje și comunicare : Colocviul Internațional de Științe ale Limbajului*» (Сучава, 2005 р.).

Авторитетний фахівець у галузі української пунктуації, професор Ніна Гуйванюк виступила рецензентом ґрунтовного навчального посібника для студентів філологів І. С. Савченко «*Пунктуація сучасної української мови*» (Черкаси, 2006 р.), у якому з'ясовано загальнотеоретичні питання пунктуації, подано правила вживання нормативних (безваріантних і варіантних) та індивідуально-авторських розділових знаків при різних синтаксичних одиницях.

Аналіз науково-дослідницького доробку Н. В. Гуйванюк у царині української пунктуації засвідчує, що її творчому перу належать як наукові розвідки, так і навчально-методичні праці з пунктуації української мови. Детальніше про них – у подальших наших розвідках.

Список використаних джерел:

1. Гуйванюк Н. Вступні зауваги. *Слово – Речення – Текст : вибрані праці*. Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2009. С. 173–16.
2. Гуйванюк Н. Пунктуація і смисл. *Слово – Речення – Текст : вибрані праці*. Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2009. С. 479–516.
3. Гуйванюк Н. В., Максим'юк О. В., Китар Ф. Д., Вандишева К. В. Основи пунктуації сучасної української мови : навч. посібник для студентів спеціальності «Українська мова і література для шкіл з румунською мовою навчання». Чернівці : Рута, 2002. 117 с.
4. Кульбабська О. «Усе іде, але не все минає...» (У вінок шани професора Ніни Гуйванюк). *Синтаксис української мови: на перетині традицій та інновацій. Ніні Василівні Гуйванюк: колективна монографія / за заг. ред. О. В. Кульбабської*. Чернівці : Чернівецький національний університет ім. Ю. Федьковича, 2019. С. 14–31.

РОЛЬ АНГЛІЙСЬКИХ ІДИОМ У ПОДОЛАННІ МІЖКУЛЬТУРНИХ БАР'ЄРІВ У ПРОЄКТНОМУ МЕНЕДЖМЕНТІ

Ольга Шерстюк,

кандидат технічних наук, доцент кафедри «Філологія»,

Одеський національний морський університет,

E-mail: olusha972@gmail.com

Сучасний проєктний менеджмент характеризується високим рівнем міжнародної та міжкультурної взаємодії. Англійська мова залишається